

Wwft Stappenplan – oktober 2020

Om richting te geven bij de nakoming van verplichtingen van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft), hebben wij eerder een 10-stappenplan opgesteld¹. Dit stappenplan is destijds mede omarmd door het ministerie van Financien.

Het 10-stappenplan valt uiteen in twee delen, te weten [A] Risicoanalyse en risicobeleid en [B] 10-stappenplan Wwft.

A Risicoanalyse en risicobeleid (art. 2-2c, 3 en 8 Wwft)

Stel een risicoanalyse op en formuleer risicobeleid voor uw kantoor. Maak gebruik van de National Risk Assessment 2019 witwassen en/of terrorismefinanciering en pas deze toe op uw dienstverlening en cliëntenbestand. Bepaal welke cliënten risicovol zijn en bepaal – risico gebaseerd – welke maatregelen er genomen moeten worden om de identiteit van de Ultimate Beneficial Owner (UBO) te verifiëren. Bepaal risicoprofielen van cliënten (vereenvoudigd, gewoon, verscherpt) en leg deze vast. Houd bij de risicoprofilering rekening met het type cliënt, product, dienst, transactie en leveringskanaal en met landen of geografische gebieden en raadpleeg zo nodig de algemene en specifieke leidraad naleving Wwft, de handleiding van uw toezichthouder en publicaties van uw beroepsorganisatie.

Besteed aandacht aan ongebruikelijke transactiepatronen en aan transacties die (naar hun aard) een hoger risico op witwassen of financieren van terrorisme met zich meebrengen en stem (cliënten)onderzoek af op risicogevoeligheid voor witwassen of financiering van terrorisme (art. 2a en art. 3 lid 5 en 6). Tref adequate maatregelen hiertegen door het gebruik van nieuwe technologieën (art. 2a lid 2).

Op basis van het risicobeleid stelt de instelling procedures op en neemt maatregelen om de risico's te beperken en effectief te beheersen (risicomangement). Vraag nadere informatie op om doel van de transactie beter te begrijpen. Raadpleeg zo nodig de FATF publicaties voor de Risk Based Approach voor bijvoorbeeld accountants² of legal professionals³ voor nadere invulling van het risicomangement.

Bepaal in welke gevallen of op welke wijze verscherpt cliëntenonderzoek dient plaats te vinden op grond van art. 8 Wwft. Neem op risico gebaseerde en adequate maatregelen om het risicobeleid actueel te houden.

Leg de gegevens op opvraagbare wijze vast en bewaar deze vijf jaar (art. 33). Deze bewaartermijn geldt ook voor gegevens behorende bij een melding (art. 34 jo. 16).

---

¹ De vorige versie dateerde van september 2018. Tienstappenplan voor naleving Wwft' voor het eerst opgenomen in Nieuwe anti-witwaswetgeving van kracht!. Veel nieuws onder de zon?', D. Kaya, D.S. Kolkman, B. Snijder-Kuipers en A.T.A. Tilleman, TOP, september 2008, p. 205-2011 en onder meer doorontwikkeld in 'Strengere eisen door nieuwe witwaswetgeving per 1 januari 2013', B. Snijder-Kuipers, A.T.A. Tilleman en N. Roetert-Steenbruggen, TOP mei 2013, p. 98-103. Een volgende versie publiceerden B. Snijder-Kuipers en A.T.A. Tilleman in 'Aandachtspunten bij uitbesteding CDD', Tijdschrift voor Compliance, februari 2015. Het Stappenplan betreft een samenvattend hulpmiddel voor naleving van verplichtingen voortvloeiend uit de Wwft. Uiteraard gelden de wettelijke verplichtingen. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor gebruik van dit Stappenplan.

² [www.fatf-gafi.org/documents/riskbasedapproach/documents/rba-accountanting-profession.html?hf=10&b=0&s=desc\(fatf_releasedate\)](http://www.fatf-gafi.org/documents/riskbasedapproach/documents/rba-accountanting-profession.html?hf=10&b=0&s=desc(fatf_releasedate)).

³ www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/rba-legal-professionals.html.

Benoem verplicht een Compliance Officer Wwft en een auditor voor de Compliance Officer Wwft (art. 2d Wwft) indien dit evenredig is aan de aard en de omvang van de instelling (raadpleeg uw toezichthouder voor meer informatie). De compliance en audit functies moeten onafhankelijk kunnen worden vervuld. De Compliance Officer Wwft heeft de naleving en implementatie van de Wwft tot taak en is verantwoordelijk voor de meldingen bij FIU-Nederland. De Wwft auditor controleert de Compliance Officer Wwft.

Stel een intern reglement op dat anoniem intern melden over ongebruikelijke transacties mogelijk maakt (art. 20a Wwft) indien u een Compliance Officer Wwft moet aanwijzen.

Zorg voor periodieke, bij voorkeur jaarlijkse, opleiding van medewerkers en dagelijkse beleidsbepalers aangaande de verplichtingen op grond van de Wwft (art. 35).

B 10-stappenplan Wwft

Stap 1 Welke instelling is Wwft-plichtig (art. 1a)

Bepaalde (beroeps) activiteiten maken dat bepaalde personen, vennootschappen of rechtspersonen kwalificeren als 'instelling' voor de Wwft zoals het zijn van accountant, administratiekantoor of belastingadviseur, en (bepaalde werkzaamheden van) notaris en advocaat.

Als de dagelijkse beleidsbepalers in de instelling twee of meer personen zijn, benoem dan de dagelijkse beleidsbepaler als persoon die verantwoordelijk is voor de naleving van de Wwft (art. 2d).

Stap 2 Identificeren van de cliënt (art. 3 en 8); leg gegevens vast (art. 33)

Het voorafgaand aan de dienstverlening opgave laten doen van de identiteit.

Stap 3 Verifiëren van de identiteit van de cliënt (art. 3 en 8); leg gegevens vast (art. 33)

De opgegeven identiteit controleren aan de hand van een origineel identiteitsbewijs.

Stap 4 UBO (register) (art. 3 en 8 en art. 3 Uitvoeringsbesluit Wwft 2018); leg gegevens vast (art. 33)

Wie is/zijn de achterliggende natuurlijke persoon/personen die kort gezegd, aandeelhouder is/zijn van meer dan 25% van de aandelen, stemrecht of economisch belang of heeft feitelijke zeggenschap? Hetzelfde geldt voor personenvennootschappen (maatschap, v.o.f., c.v.): is sprake van een eigendomsbelang van meer dan 25% of feitelijke zeggenschap? Elke entiteit heeft verplicht een of meer UBO's. Indien een entiteit geen echte UBO heeft op basis van voormelde criteria, dan is de hoger leidinggevende UBO. Voor Nederlandse entiteiten zijn dan alle statutair bestuurders of alle (niet commanditaire) vennoten pseudo-UBO (art. 3 lid 6 Uitvoeringsbesluit Wwft 2018).

Een uittreksel uit het UBO register opslaan bij het aangaan van een zakelijke relatie (art. 4 lid 2 Wwft). Indien een discrepantie wordt aangetroffen tussen de gegevens van de Wwft instelling en het UBO register, heeft de Wwft instelling een terugmeldplicht (art. 10c Wwft) aan het UBO-register bij de KVK. De terugmeldplicht blijft buiten toepassing indien een melding van een ongebruikelijke transactie is gedaan (art. 10c lid 3 Wwft).

Stap 5 PEP/PPP (art. 8 en art. 2 Uitvoeringsbesluit Wwft 2018); leg gegevens vast (art. 33)

Onderzoek of de cliënt of de UBO een politiek prominent persoon (PPP) is, dat wil zeggen een persoon die een hoge functie in het openbaar bestuur vervult (of het afgelopen jaar vervulde). Indien een partner, ouder, (partner van een) kind of naast geassocieerde met de cliënt of UBO een dergelijke hoge functie vervult, wordt de cliënt of de UBO als PPP aangemerkt. Check (inter)nationale PPP-lijsten, internet of andere betrouwbare bron(nen).

Stap 6 Maak een risicoanalyse en risicobeleid (zie onderdeel A)

Vorm een oordeel over doel en aard van de zakelijke relatie, evenals de aard van de transactie en de herkomst en bestemming van middelen en het risico op witwassen of terrorismefinanciering. Deze stap vormt de kern van de Wwft.

Stap 7 Monitoring en onderzoek naar herkomst van gelden (art. 3); leg gegevens vast (art. 33)

Continue aandacht voor het risicoprofiel van de cliënt. Monitoring kan niet worden uitbesteed. Doe onderzoek naar de herkomst en bestemming van de gelden die bij de transactie gebruikt worden.

Stap 8 Introductie cliënt (art. 5 en art. 10); leg gegevens vast (art. 33)

De cliënt wordt geïntroduceerd door een andere instelling. De instelling kan de identificatie en verificatiegegevens overnemen. De instelling blijft zelf verantwoordelijk; verzamel gegevens.

Stap 9 Ongebruikelijke transactie (art. 15 en 16)

Geldt voor de (voorgenomen) transactie een objectieve of subjectieve indicator? Leidt het cliëntenonderzoek niet tot het gewenste resultaat of is de cliëntrelatie beëindigd? Zijn er (tevens) indicaties dat de desbetreffende cliënt betrokken is bij witwassen of financieren van terrorisme (art. 16 lid 4 Wwft)? Overleg met kantoorgenoot, vertrouwenspersoon of compliance-afdeling. Leg overwegingen vast en bewaar deze. Is conclusie dat sprake is van een ongebruikelijke transactie, ga dan naar stap 10.

Stap 10 Melden van ongebruikelijke transactie (art. 16); leg gegevens vast (art. 34 Wwft)

De ongebruikelijke transactie en alle relevante gegevens worden onverwijld overgelegd aan de FIE (Financiële Inlichtingen Eenheid, oftewel de FIU-Nederland). Bewaar een kopie van de melding en ontvangstbevestiging (direct uitprinten na versturen en vastleggen).

B. Snijder-Kuipers
A.T.A. Tilleman
D.S. Kolkman